

Magyar Helsinki Bizottság

MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 36-38. I/12.

1242 Budapest, Pf. 317.

Tel/fax: + 36 1 321 4323, 321 4141, 321 4327

helsinki@helsinki.hu

www.helsinki.hu

A Magyar Helsinki Bizottság véleménye a Kormány .../2013. (... ..) Korm. rendelethez az egyes migrációs, illetve menekültügyi tárgyú és más kormányrendeletek jogharmonizációs célú módosításáról

A Magyar Helsinki Bizottság álláspontja szerint a fenti javaslat véleményezése során sajnálatos módon nem került sor érdemi szakmai konzultációra a menekültügy és migráció területén aktív szakmai szervezetekkel, ezért a Bizottság elsősorban a Belügyminisztérium számára 2013. árpilis 11-én megküldött, az új szabályozási koncepciót átfogóan tárgyaló javaslatainkat ajánlja ismételt megfontolásra.¹

A Helsinki Bizottság a rendelettervezet (a továbbiakban Tervezet) alábbi pontjaira a következő észrevételeket teszi.

A Tervezet 18. §-ra vonatkozóan

A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény végrehajtásáról szóló 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelet 126. §-át kiegészítő (5a) bekezdés szövegezésére a Helsinki bizottság álláspontja szerint nem kellően pontos, így a jogkorlátozás súlyára tekintettel pontosításra szorul. Álláspontunk szerint a szöveg veszélyének vizsgálatára az alábbi szögletes zárójelben szereplő nyelvi pontosítás szükséges.

„(5a) A Tv. 54. § (1) bekezdés *b)* pontjának alkalmazásában a harmadik országbeli állampolgár szökésének veszélye akkor áll fenn, ha a harmadik országbeli állampolgár az idegenrendészeti eljárás során nem működik együtt a hatósággal, így különösen, ha
a) a nyilatkozattételt, illetve az aláírást megtagadja,
b) a személyes adatai vonatkozásában valótlan adatot közöl, vagy
c) ismeretlen helyre távozása nyilatkozatai alapján valószínűsíthető,
és **[ha]** ennél fogva alapos okkal feltehető, hogy a kiutasítás végrehajtását megghiúsítja.”

19. §

A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény végrehajtásáról szóló 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelet 128. §-át módosító rendelkezéssel kapcsolatban az alábbi észrevételt tesszük. Bár előremutató, hogy az idegenrendészeti hatóság a bíróság és a külföldi kirendelt ügygondnoka irányába is fennálló tájékoztatási kötelezettségét a tervezet nevesíti, garanciális szempontból megnyugtatóbb lenne, ha az iratanyag egészéhez és nem pusztán az arról szóló tájékoztatáshoz férne hozzá az őrizet meghosszabbításáról döntő bíróság és a külföldi jogi képviselőt ellátó ügygondnok. Nem pontosak a tájékoztatás részletszabályai és kötelező kellékei, így felmerül a veszélye, hogy visszaélésre és sommás tájékoztatásra is sor kerülhet az ügymenetet érdemben bemutató információk átadása helyett.

20. §

A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény végrehajtásáról szóló 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelet 130. § (1) bekezdése helyébe lépő rendelkezés (1) e) pontja a jogbiztonság szempontjából nem kellően egyértelmű és a magyar jogrendszerben egyébként ismeretlen fogalmat vezet be a „heveny egészségkárosodás elhárítása időtartamára”. Javasoljuk a szövegezés pontosítását és a más jogterületeken – például a büntetőjogban – területén használt fogalmak átvételét (pl. súlyos egészségromlás).

¹ <http://helsinki.hu/wp-content/uploads/MHB-velemeney-egyes-migr-targyu-tvek-mod.pdf>

Magyar Helsinki Bizottság

MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 36-38. I/12.

1242 Budapest, Pf. 317.

Tel/fax: + 36 1 321 4323, 321 4141, 321 4327

helsinki@helsinki.hu

www.helsinki.hu

Nem világos továbbá, hogy a 130. § (6) bekezdése ténylegesen milyen jellegű ellátást, vagy elhelyezést fog megvalósítani a gyakorlatban, felmerül a veszélye, hogy az adott megye közigazgatási területén kötelező tartózkodási hellyel rendelkező külföldre hajléktalanság, teljes elszigeteltség és a létbizonytalanság okozta retraumatizáció vár. Humanitárius okokból javasoljuk, hogy a 130.§ (6) bekezdés elhagyását a Tervezetből.

A gyermek mindenk felett álló érdekének érvényesülése, 35. §

A 35. § (2) bekezdés tervezett szövege álláspontunk szerint komoly aggályokat vet fel a kiskorú mindenk felett álló érdeke figyelembe vételének kötelezettségével kapcsolatban. A mindenk felett álló érdek és az arányosság elvének explicit hangsúlyozása – a Helsinki Bizottság sokéves tapasztalata alapján – önmagában nem biztosítja ezen elvek valós érvényesülését, és ezáltal a Befogadási Irányelv átdolgozott változatában foglalt vonatkozó szabályok tényleges tiszteletben tartását. A vonatkozó nemzetközi kötelezettségeknek való tényleges megfelelés érdekében javasoljuk az alábbi változtatásokat:

- Az átdolgozott Befogadási Irányelv preambuluma (9) pontjának explicit beemelése a Tervezet szövegébe (hivatkozás a gyermek mindenk felett álló érdeke és egyes nemzetközi jogforrások közvetlen kapcsolatára);
- Az átdolgozott Irányelv 23. cikk (1) bekezdés alapján a következő (általános érvényű) rendelkezés explicit átültetése: „A tagállamok megfelelő életszínvonalat biztosítanak a kiskorú testi, szellemi, lelki, erkölcsi és szociális fejlődéséhez.”;
- Mindezekkel összefüggésben az átdolgozott Irányelv 23. cikk (2) bekezdésében foglalt értelmezési szempontok explicit átültetése a Tervezet szövegébe.

38. §

A menedéjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény végrehajtásáról szóló 301/2007. (XI. 9.) Korm. rendelet tervezett 36/E. §-ára vonatkozóan a Helsinki Bizottság hangsúlyozza, hogy súlyosan aggályos, hogy a menekültügyi őrizet elrendelése körében a szökés veszélyére az idegenrendészeti eljárásban tett nyilatkozatok alapján vonhat le következtetést a hatóság. A két eljárás szellemisége, célja, az eljáró hatósági személyek felkészültsége teljesen más, a menedékjogi eljárás során a hatóság feladata annak vizsgálata, hogy az illető kérelmező a nemzetközi védelem bármely formájára jogosult-e, ezzel a céllal teljes mértékben ellentétes az adott esetben más hatóság által felvett jegyzőkönyvekben rögzített információ felhasználása. A Helsinki Bizottság több éves tapasztalatai szerint számos esetben vezetett súlyos félreértésekhez az első idegenrendészeti meghallgatásról készített jegyzőkönyv kritikátlan felhasználása a menedékjogi eljárásban, amely az esetek jelentős részében arra a tényre vezethető vissza, hogy az elfogást követően a kérelmezők jelentős része rendkívül rossz állapotban van, súlyosan traumatizált, a rendőrség felé bizalmatlan és ebből fakadóan képtelen a menekülési történetének pontos, koherens előadására. Ugyanígy, nem rendelkezve semmilyen információval Magyarországról vagy a magyar menekültügyi rendszerről irreális elvárás, hogy az elfogást követően elérhető tájékoztatás és az információk kellő átgondolása után azonnal nyilatkozzon. Javasoljuk, hogy a Tervezet csak a menekültügyi eljárás során tett nyilatkozatokat tekintse a menekültügyi őrizet elrendelésének alapjául.

Kérjük a fentiek szíves figyelembevételét és a Tervezet módosításának megfontolását javaslatunk alapján.

Budapest, 2013. június 3.

Tisztelettel:

Gyulai Gábor
menekültügyi programvezető
Magyar Helsinki Bizottság